

spěch, nese náklady s uspořádáním spojené, dává k dispozici neb pronajímá místnost, zjednává výkonné hudebníky, ohlašuje hudební produkci u úřadů a obecnstvu atd., zkrátka kdo nese režii podniku. Hostinský je takovým pořadatelem, když najímá hudebníky a dává k dispozici svoje místnosti a zařizuje vše potřebné, tedy vyvinuje nějakou aktivní činnost (rozh. čís. 4305, 4801 Sb. n. s., Löwenbach, str. 150).

Rozsudek zjišťuje, že S. přišel do hostince obžalovaného na pivo, že pak přítomným vojákům a děvčatům na jich žádost zahrál na harmoniku, kterou měl s sebou, několik běžných písní, začez mu vojáci zaplatili pivo, že obžalovaný jej do hostince nezval a pouze trpěl, by S., nezaměstnaný dělník, jenž si přivydělával příležitostnou hrou na harmoniku, vojákům pouze příležitostně zahrál. Podle těchto zjištění nevyvinul obžalovaný žádnou aktivní činnost ve smyslu shora uvedeném a nelze jej proto činiti odpovědným za hudbu provozovanou S., tím spíše, když nebylo ani tvrzeno, že by byl obžalovaný S-ovu činnost trpěl, aby z ní pro sebe nějak hospodářsky těžil.

Je pravda, že obžalovaný udal, že S. k němu chodí každou neděli a že on mu hraní dovoluje, poněvadž je bez práce, že však přichází bez jeho pozvání a že on mu jako obecnímu chudému dovoluje, aby si hraním něco přivydělal.

Tyto údaje obžalovaného soud ještě zvláště nehodnotil, avšak nemusil tak učinit, poněvadž i tyto údaje nasvědčují pouze tomu, že obžalovaný dovolil S-ovi jen, aby tento pod rouškou hudební produkce jaksi v jeho hostinci žebрал, nikoli tomu, že obžalovaný nějaké hudební produkce pořádal, a to aby mu z tohoto pořádání vznikl nějaký hospodářský prospěch větší neb delší návštěvou hostů a pod. Nelze proto podle toho, co uvedeno, pokládati obžalovaného za pořadatele příležitostných hudebních produkcí S-ových.

Čís. 5689.

Přísežný lesní hajný je oprávněn zatknouti neznámou mu osobu, již přistihl při lesním pychu, a předvésti ji na četnickou stanici ke zjištění jejího jména a bydliště; při tom požívá ochrany podle § 68 tr. zák.

Tuto ochranu nelze mu přiznati jen, vybočuje-li z mezí vykázaných služebními povinnostmi tak, že lze služební výkon pokládati pro tuto dobu věcně za přerušeny.

Pojem lesního pychu.

Skutečné násilné vztažení ruky podle § 81 tr. zák. vyžaduje, aby ho bylo proti vrchnostenské osobě použito vědomě a úmyslně; musí se však nadto státi v úmyslu, aby byl úřední nebo služební výkon zmařen.

(Rozh. ze dne 25. září 1936, Zm I 412/36.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmáteční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 28. ledna 1936, jímž stěžovatel uznán byl vinným zločinem veřejného

násilí podle §§ 81, 82 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a uznal obžalovaného vinným, že dne 25. září 1935 v L. lesního hajného J. M., tedy osobu v § 68 tr. z. jmenovanou, když konala svou službu, skutkem urazil a že tím spáchal přestupek proti veřejným zřízením a opatřením, jež náleží ke společné bezpečnosti, podle § 312 tr. z.

Z d ů v o d ů:

Zmatečná stížnost s hlediska zmatku podle § 281, č. 9 a) tr. ř. upírá J. M-ému již po formální stránce oprávnění k zákroku proti obžalovanému a zejména k takovému, jaký J. M. proti obžalovanému skutečně provedl, dovozujc, že obžalovaný nebyl přistižen při samém páchání škody, nebyl ani podezřelý, že nějakou škodu způsobil, udal správně své jméno a bydliště, takže J. M. měl podle §§ 55 až 57 zákona č. 250/1852 ř. z. toliko právo obžalovaného po zjištění totožnosti z lesa vykázati. Zmateční stížnosti nelze přisvědčiti.

Podle § 57 lesního zákona z 3. prosince 1852, č. 250 ř. z. je lesní personál oprávněn zatknouti neznámou osobu, která je podezřelá, že v lese učinila nějakou škodu, a osobu postiženou při páchání škody, tedy při lesním pychu (viz rozhodnutí č. 4353 Sb. n. s.). Podle § 60 cit. les. zák. pokládá se za lesní pych, když někdo bez svolení majitele lesa nebo proti zákazu sbírá klest a dříví suché čili souše (č. 1 cit. §), ořezává vršky stromů (č. 3 cit. §), vysekává mladé sazenice, dobývá holí nebo tyček (č. 4 cit. §) a sbírá houby (č. 5 cit. §).

Podle § 3 zákona ze dne 16. června 1872, č. 84 ř. z. je lesní hajný oprávněn zatknouti neznámou mu osobu, kterou přistihl při vykonání nějakého trestného činu na věcech jemu k dohledu svěřených (lesním pychu), nebo kterou přistihl na cizím pozemku nebo na blízkou věcí k dohledu jemu svěřených v takových okolnostech, které vzbuzují patrné podezření, že na uvedených věcech nějaký trestuhodný čin (lesní pych) spáchala nebo spáchati chtěla.

V souzeném případě zjišťuje napadený rozsudek, že hajný J. M. přistihl na služební obchůzce v místech, kde je lesní kultura a kam je vstup zakázán, obžalovaného se ženou a dítětem při sbírání hub (to obžalovaný doznává) a že ona žena vstoupila přímo do kultury. Zákaz vstupu do lesních kultur je dán proto, že chozením v kulturách se tyto přirozeně poškozují. Hajný J. M. byl oprávněn obžalovaného zatknouti, a to podle § 57 lesního zákona, poněvadž ho přistihl při hledání hub, tedy lesním pychu, a obžalovaný měl v ruce čerstvě uříznutou a ořezanou břízku, což je lesní pych podle § 60, č. 3, 4 les. zák. Kdyby šlo pouze o souši, jak tvrdil obžalovaný, byla by dána povaha lesního pychu podle § 60, č. 1 les. zák. Podle § 57 les. zák. byl J. M. oprávněn obžalovaného zatknouti také proto, že ho přistihl při sbírání hub, jeho žena vešla i do lesní kultury a bylo zde patrné podezření, že i obžalovaný při sbírání hub vkročil někde do lesních kultur a tím způsobil v lese škodu. Stejně právo měl i podle § 3 zák. č. 84/1872 ř. z., neboť za dané situace bylo zde patrné podezření, že obžalovaný bude dále sbírat houby a tím

páchatí lesní pych. Měl-li J. M. právo obžalovaného dokonce zatknouti, tím spíše měl právo zjistiti jeho jméno způsobem, pro který se rozhodl (viz rozhodnutí č. 4353, 4688 Sb. n. s.). Skutečnost, zda J. M. měl a mohl se spokojiti s tím, že mu obžalovaný udal své jméno a bydliště, či zda vzhledem k tomu, že žena obžalovaného udala jiné jméno, bylo odůvodněno zjištění obžalovaného na četnické stanici nebo na dole S., dále zda bylo odůvodněno podezření, že obžalovaný břízku uřízl v hájenství J. M. a že i on vkročil někde do lesních kultur, je již otázkou věcné správnosti služebního výkonu, kterou se není třeba zabývat. Stačí, že k podobnému služebnímu výkonu, totiž zatčení nebo zjištění osoby v lese přistižené, byl J. M. formálně oprávněn. Totéž platí i o způsobu, jakým si J. M. počínal při předvádění obžalovaného, zejména o tom, zda bylo nutno vésti obžalovaného za límec.

Sluší ještě podotknouti, že zprotivení se obžalovaného výzvě hajného J. M., aby s ním šel na četnickou stanici nebo důl S. za účelem svého přesného zjištění, již samo o sobě opravňovalo hajného J. M. obžalovaného zatknouti, resp. předvésti a zjistiti (§ 3, č. 1 b) zákona čis. 84/1872 ř. z.).

Pokud zmateční stížnost dovozuje nedostatek podmínek pro ochranu J. M. podle § 68 tr. z. z toho, že hajný vykročil prý svý jednáním z mezí služebního výkonu tím, že s obžalovaným strkal, lomcoval a jemu nadával, není provedena po zákonu, poněvadž nevychází ze skutkového zjištění napadeného rozsudku, že J. M. zacházel s obžalovaným šetrně a nevykonal proti němu žádné jednání z mezí služebního výkonu vy-
kročující (§ 288, odst. 2, č. 3 tr. ř.). Nehledě k tomu ztrátu ochrany v § 68 tr. z. uvedené působí pouze takové vykročení z mezí služebními podmínkami vykázaných, pro které lze služební výkon pokládati pro tu dobu věcně za přerušný (rozhodnutí č. 5117 Sb. n. s.). Ani zmateční stížností tvrzené jednání J. M., kdyby bylo pravdivé, ani jeho výrok v trestním oznámení uvedený »člověče, neškubejte se, to dělá dobytek«, nezakládaly by takovéto vykročení z mezí služebního výkonu.

Pokud se subjektivní stránky odsuzujícího výroku týče, namítá zmateční stížnost předně, že ve zjištěném jednání obžalovaného, uhození J. M., nelze spatřovati skutečné násilné vztažení ruky, ježto uhození nestalo se úmyslně, nýbrž mimovolně, když obžalovaný strkán J. M-ým, uklouzl a rozhodil ruce. Je pravda, že se ke skutečnému násilnému vztažení ruky podle § 81 tr. z. vyžaduje, aby násilí bylo proti vrchnostenské osobě namířeno, tedy by ho bylo proti ní použito vědomě a úmyslně (viz rozhodnutí č. 4016 Sb. n. s.). Zmateční stížnost popírajíc, že šlo o skutečné násilné vztažení ruky, buduje na obhajobě obžalovaných, že J. M-ého udeřil jen mimovolně, kterou nalézací soud odmítl, a nevychází ze skutkového zjištění napadeného rozsudku, že obžalovaný udeřil J. M-ého úmyslně. Není proto provedena po zákonu (§ 288, odst. 2, č. 3 tr. ř.). K námitkám zmateční stížnosti nutno ještě uvést, že údaj svědka J. M., že obžalovaný ho udeřil úmyslně (schválně), není pouze osobním dojmem, nýbrž jenom ve vnějším světě, který svědek svými smysly pozoroval a postřehl. Svědek vyloučil, že by ho byl obžalovaný

udeřil mimovolně při nějakém zavravorání, a udal, že ho obžalovaný udeřil schválně. Jde o skutkovou okolnost a zjištění rozsudku, že se úder stal úmyslně (schválně), je skutkovým zjištěním a má ve výpovědi svědka J. M. plnou oporu.

Zmateční stížnost dále namítá, že obžalovaný nejednal v úmyslu zmařiti služební výkon J. M., poněvadž výkon ten spočíval ve zjištění obžalovaného, obžalovaný však ihned na místě udal správně své jméno a bydliště, o útěk se vůbec nepokusil, což J. M. sám potvrdil. Zmateční stížnost není ani zde provedena po zákonu, pokud zase nevychází při doličování právní mylnosti rozsudku ze skutkového zjištění napadeného rozsudku, že služební výkon J. M. spočíval v předvedení obžalovaného na četnickou stanici, resp. důl S. za účelem přesného zjištění, resp. ověření totožnosti obžalovaného, že se obžalovaný tomuto předvedení vzpíral a prohlásil, že nikam nepůjde, takže J. M. byl nucen obžalovaného uchopiti za límec a násilím ho předváděti, a že tu ho obžalovaný udeřil březovým kmínkem prudce do hlavy, až mu naskočila modřina.

Než přes to je zmateční stížnost opodstatněna. Výtku nedostatku skutkové povahy zločinu podle § 81 tr. z. je oprávněna po subjektivní stránce.

Zjišťuje-li rozsudek v podstatě pouze, že při služebním výkonu, spočívajícím v předvádění, udeřil obžalovaný lesního hajného M. tak prudce do hlavy a do obličeje, že mu naskočila bolestivá modřina, neposkytuje toto zjištění ještě podkladu pro právní závěr, že zmíněné udeření proutkem stalo se v úmyslu, aby byl zmařen služební výkon M., spočívající v předvádění obžalovaného, to tím méně, když rozsudek zjišťuje, že se obžalovaný o útěk ani nepokusil; ze zjištěného děje je naopak patrné, že úder proutkem nebyl obžalovanému prostředkem k dosažení zmíněného záměru, nýbrž že byl prostým proti tělu hajného namířeným projevem zlosti obžalovaného, proti své vůli hajným odváděného. Závěr rozsudkový, že se obžalovaný domníval pravděpodobně, že takovým způsobem (uhodě hajného) bude moci utéci, není vůbec žádnými důvody doprovázen a není také ani logický ani nutně ze zjištěného neplyne. Poněvadž pak ani jinak ve spisech samých není podkladu pro tento závěr na úmysl zmařiti služební výkon, nutno přiznat úspěch výtce zmatku č. 9 a) § 281 tr. ř. pro nedostatek skutkové povahy zločinu podle § 81 tr. z. po subjektivní stránce.

Než ve zmíněných zjištěních soudů (zúmyslné uhození obžalovanému známého přísežného lesního hajného při výkonu služby) dána je i při vyloučení úmyslu zmařiti služební výkon skutková povaha přestupku urážky vrchnostenské osoby skutkem podle § 312 tr. z.

Čís. 5690.

Podmínky výroku o nepřislušnosti podle § 7, odst. 4, § 5 zákona č. 471/1921 Sb. z. a n.

Opírá-li se výrok, jímž se samosoudce prohlásil nepřislušným, o závěr, že trest je nedostatečný pro povahu skutku (§ 6, odst. 2 cit. zák.),